

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

PROJE YARIŞMASI

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), bir insanlık hakkı olarak sağlık ve sağlığa erişmekte eşitlik ilkesinden hareketle, ilaca erişebilirliğin uzun vadeli ilaç politikalarının ayrılmaz bir parçası olarak görülmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Daha geniş bir çerçeveden bakıldığında bu konu tüm sağlık politikasının bir parçası olarak değerlendirilmiştir.

Tüm dünyada yanlış, gereksiz, etkisiz ve yüksek maliyetli ilaç kullanımı çeşitli boyutlarda sorunlara neden olmaktadır. Bu etkiler arasında hastalık ve ölüm oranlarında artış olması, ilaçların yan etki riskinin artması, kaynakların yanlış tüketilmesiyle sonuçta temel ilaçlara bile ulaşılabilirliğin azalması, acil ve temel ilaçlara karşı gelişebilecek direnç dayalı olarak, tedavinin ekonomik ve sosyal maliyetinin artması sayılabilir. Bu nedenlerden dolayı dünyada çeşitli çözüm yolları üretilmeye, geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda dünyada “Akılcı İlaç Kullanımı (AİK)” çalışmaları başlatılmıştır.

1985 yılında Nairobi’de yapılan DSÖ toplantısı AİK çalışmaları için başlangıç sayılmaktadır. AİK, DSÖ tarafından; kişilerin klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre uygun ilaca, uygun süre ve dozda, en düşük maliyetle ve kolayca ulaşabilmeleri olarak tanımlanmıştır. Bir endikasyon için uygun ilaç; etkinlik, güvenlik, uygunluk ve maliyet kriterleri dikkate alınmışsa akılcı olarak seçilebilir.

Dünya Sağlık Örgütü’nün tahminlerine göre, ilaçların % 50’sinden fazlası uygun olmayan şekilde reçetelenmekte, temin edilmekte veya satılmaktadır. Tüm hastaların yarısı da ilaçlarını doğru şekilde kullanamamaktadır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yanlış ve gereksiz ilaç kullanımı halk sağlığını etkileyen ciddi bir sorundur. Akılcı olmayan ilaç kullanımı hastaların tedaviye uyumunun azalmasına, ilaç etkileşimlerine, bazı ilaçlara karşı direnç gelişmesine, hastalıkların tekrarlamasına ya da hastalık süresinin uzamasına, advers olay görülme sıklığının artmasına, tedavi maliyetlerinin artmasına neden olur.

AİK’in sağlanması konusunda farkındalığın oluşturulması ve toplum bilincinin artırılmasında hekim, eczacı, hemşire, diğer sağlık personeli, hasta/ hasta yakını, sektör, düzenleyici otorite, meslek örgütleri ve diğer (Medya, Akademi vb.) gruplar sorumluluk sahibi taraflar olarak sayılabilir.

AİK’i destekleyecek faaliyetlerin yürütülmesi için koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması ayrıca hekim, eczacı, yardımcı sağlık personeli, halk ve ilaç sektörüne yönelik AİK konusunda davranış değişikliği oluşturmak amacı ve etki edilen taraflarda AİK ile ilgili farkındalık, bilgi ve bilinç düzeylerini artırmak hedefiyle “Akılcı İlaç Kullanımı (AİK) Ulusal Eylem Planı 2014-2017” hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Bu planda AİK’e yönelik hali hazırda yürütülmekte olan ve gelecekte yapılması planlanan faaliyetler bir çatı altında toplanmış, her faaliyetle ilgili sorumlu taraflar ve işbirliği yapılacak taraflar belirlenmiştir.

YARIŞMANIN AMACI

TC Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından düzenlenen “Akılcı İlaç Kullanımı Proje Yarışması”nın amacı; sağlık meslek mensuplarının ve sağlık meslek mensubu yetiştiren Fakültelerde öğrenim görmekte olan öğrencilerin AİK konusunda ilgilerini çekmek ve AİK'in yaygınlaştırılması, halkta ve sağlık çalışanlarında AİK konusunda farkındalık oluşturulması için yenilikçi ve girişimci projeler/fikirler/çözümler üretmelerini sağlamak ve bu doğrultuda bilgi ve becerilerini geliştirmeleri konusunda teşvik etmektir.

YARIŞMAYA KATILIM KOŞULLARI

- 1) Yarışmaya;
  - a) Ülkemizdeki ve K.K.T.C'deki Tıp, Eczacılık, Diş Hekimliği, Hemşirelik, Sağlık Bilimleri Fakültelerinden ve Sağlık Meslek Yüksek Okullarından mezun sağlık meslek mensupları,
  - b) Sağlık meslek mensuplarını yetiştiren Ülkemizdeki ve K.K.T.C'deki Tıp, Eczacılık, Diş Hekimliği, Hemşirelik, Sağlık Bilimleri Fakültelerinde ve Sağlık Meslek Yüksek Okullarında öğrenim görmekte olan öğrencilerkatılım sağlayabilir.
- 2) Yarışmaya Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu personelleri ve bu personellerin birinci derece yakınları katılamaz.
- 3) Söz konusu sağlık meslek mensupları ve sağlık meslek mensubu adayları istedikleri herhangi bir veya birden fazla kategoride yarışma başvurusu yapabileceklerdir. Bir proje sahibi tarafından birden fazla kategoride başvuru yapılması durumunda her kategori için ayrı başvuru formu ile başvuru yapılması gerekmektedir.

YARIŞMAYA KATILIM ŞEKLİ

Aday yarışmacının Proje Katılım Formunu doldurarak Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Akılcı İlaç Kullanımı ve İlaç Tedarik Yönetimi Daire Başkanlığı'nın proje yarışması için açmış olduğu aikproje@titck.gov.tr ya da aikproje@gmail.com elektronik posta adresleri üzerinden online olarak başvurularını yapması gerekmektedir.

Yarışmaya ilişkin güncel duyurular www.akilciilac.gov.tr ve www.titck.gov.tr web siteleri üzerinden takip edilebilecektir.

PROJE BAŞVURU İÇERİĞİ

Akılcı İlaç Kullanımı Proje Yarışması Katılım Formu'nda bulunan aşağıdaki alanların doldurulması gerekmektedir.

1. Projenin Amacı: Projenin amacı açık, net, anlaşılır olmalıdır. Başvurunun yapıldığı kategoride Akılcı İlaç Kullanımının sağlanmasına yönelik sunacağı katkı ve faydalar net bir dille anlatılmalıdır.
2. Projenin Süreci: Projenin hangi yöntemle yapıldığı, özgün fikrin ne olduğu, uygulamada nasıl kullanılacağı, projenin uygulanacağı alan ve süreç belirtilerek açıklanmalıdır.
3. Projenin Bulguları: Fikrin tüm özellikleri açıklanmalıdır. Proje ile ilgili tüm görseller (fotoğraf, şekil, grafik, tablo vb.) detaylı anlaşılır şekilde yer almalıdır.
4. Projeden Elde Edilen Sonuçlar: Sonuçların AİK ile ilgili farkındalık ve bilgi/bilinç düzeylerini ölçülebilir düzeyde artırabilir olması tercih sebebidir. Projenin kolaylık/zorlukları belirtilmelidir.
5. Projenin Bütçesi: Projenin gerçekleştirilebilmesi için öngörülen tahmini bütçe hakkında bilgi verilebilir.*
6. Kaynaklar: Başvuru sahibi proje başvurusunu kaynaklar ile desteklemek istiyorsa kullanılacak olan kaynakların güncel (son 10 yılın) olması tercih edilir.*
7. Başvuru metni Calibri yazı karakterinde, 12 punto, 1,15 satır aralığı kullanılarak hazırlanmalıdır.
8. Anlatım akıcı, anlaşılır ve tekrardan uzak olmalıdır. Proje başvurusu görsel öğelerle desteklenebilir.

* Başvuru formunda başvuru sahibinin isteğine bağlı olarak yer alabilir.

PROJELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. Proje başvuruları, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun tarafından oluşturulan ve onaylanan değerlendirme komisyonu tarafından değerlendirilecektir.
2. Değerlendirme komisyonu katılımcının kimlik bilgilerini ve Kurumunu değerlendirme sonuçlanıncaya kadar hiçbir şekilde görmeyecektir.
3. Düzenleme kuruluna gelen projeler isimsiz olarak numaralandırılmış şekilde değerlendirme komisyonuna teslim edilecektir. Bu sebeple katılım formları proje başvuru metninden ayrı bir sayfa olarak hazırlanmalıdır.
4. Proje başvuruları değerlendirme komisyonu tarafından Yenilikçilik, Yaygın Etki (Fayda), ve Uygulanabilirlik kriterlerine göre değerlendirilecektir. Bu kriterlere ait açıklamalar aşağıda sunulmuştur.
  - a) Yenilikçilik: Yarışmanın en önemli değerlendirme kriterlerinden biri yenilikçilik ve özgünlüktür. Projenin özgün ve yenilikçi olması, var olan problemi farklı ve/veya özgün bir şekilde çözüm sunarak gerçekleştirilmesidir.
  - b) Yaygın Etki (Fayda): Projelerde, ülkemizde AİK konusunda farkındalık ve davranış değişikliği oluşturma sürecine katkı sağlayabilecek, bilgi ve bilinç düzeylerini artıracak nitelikte özellikler olması beklenmektedir.

- c) **Uygulanabilirlik:** Projenin başarılı olabilmesi için projenin kapsamının iyi belirlenmiş olması, proje adımlarının ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin iyi planlanması ve sorunun tanımlanmasından çözümüne kadar çalışmanın sürdürülebilir olduğunun net bir şekilde ortaya konabilmesi gerekmektedir.
5. Projenin bir ekip tarafından geliştirilmesi durumunda başvuru proje ekibinin belirlediği bir proje sözcüsü tarafından yapılır. Başvuru formunda proje ekibinin tümüne ait bilgiler yer almalıdır.
6. Kategorilerden herhangi biri için yeterli başvuru olmaması durumunda bu kategoride ödüllendirme yapılmayacaktır.

YARIŞMA TAKVİMİ

1. Yarışma için **25 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 24:00'e** kadar gönderilen başvurular değerlendirmeye alınacaktır.
2. Başvuru tarihi ve saatinden sonra gönderilen projeler hiçbir suretle değerlendirmeye alınmayacaktır.
3. Yarışma sonuçları **12 Mayıs 2016 Perşembe günü** gerçekleştirilecek ödül töreninde açıklanacaktır.

ÖDÜLLER

1. Yarışmada
  - a. 'Hekimlere Yönelik En İyi AİK Projesi'
  - b. 'Eczacılara Yönelik En İyi AİK Projesi'
  - c. 'Yardımcı Sağlık Personellerine Yönelik En İyi AİK Projesi'
  - d. 'İlaç Sektörüne Yönelik En İyi AİK Projesi'
  - e. 'Halka Yönelik En İyi AİK Projesi'olmak üzere beş farklı kategori belirlenmiştir.
2. Her kategori için birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödülleri bu ödüle layık görülen adaylara verilecektir.
3. Birincilik ödülü 3.000 TL (Üçbin Türk Lirası), ikincilik ödülü 2.000 TL (İkibin Türk Lirası), Üçüncülük ödülü 1.000 TL (Bin Türk Lirası) olarak belirlenmiştir.
4. Bir ekip tarafından geliştirilen projenin ödüle layık görülmesi durumunda ödül proje ekibi adına başvuruyu yapan proje sözcüsüne verilir.